

Óbuda a századfordulójáig, de még az I. világháborút követő évekig is falusias-kisvárosi utcák meghitt bensőségével vonzotta a fővárosból odalátogató vendégeket. Bródy Sándor pl. a bécsi grinzingerhez hasonló hangulatáért lelkesedett. A girbe-gurba utcácskákban a házak ablakából kikönyöklő helybéliek, a kapuk előtt trécselő, pletykára éhes asszonyságok, a mindenki által ismert és becsült tisztas iparosok mellett ugyancsak meghitt, családias légkörű vendéglátóhelyek tették a környéket barátságossá, vonzóvá, otthonossá. Ahol mindenki ismert mindenkit, ahol minden ott élő törődött mindennel, de leginkább mindenkivel. Ahol a vendég kedves, régen várt családtagként otthonos volt nemcsak a terített asztalok mellett, de

Szabálytalan köszöntő, egy patinás és százéves irodalmi kisvendéglőről

bejáratos lehetett a konyhába, sőt, a pincébe, de nem ritkán még az éléskamrába is.

Ilyen volt az óbudai Mókus utca is. A környék legalább öt egyszerűbb kocsmája, bormérése, kisvendéglője a helybéli és ide látogató, szerényebb pénzü vendégeknek kedvelt szórakozó és találkozóhelye lett. Száz esztendeje nyílt meg a 22-es szám alatt a később a Kéhl család és az irodalmárok által elhíresített polgári kisvendéglő. Megszámlálhatatlan irodalmi alkotás „hőse”, – ugyancsak megszámlálhatatlan irodalmi alkotó törzs- és búvóhelye. Nagy borozások, incselkedő mókák és remekművek „szereplője”. Kiváló borai miatt mindig népszerű volt, de különösen Kéhl József, utóbb az özvegye, a mindenki által csak Kéhl-mama néven ismert becsült vendéglősné vonzotta az irodalmi és művészvilág borpusztító kalandra és jó vendéglátásra éhes érdeklődőit.

A filoxéra utáni időszak, a Budapest világvárossá fejlődésének éveit ezek. A Tabán mellett az óbudai kisvendéglők és kocsmák romantikája lett a vonzó. A csöndes kikapcsolódás és a nagyvárosi zajtól-nyüzsgéstől távoleső helyek egyre jobban hódították, vonzották az embereket.

A környék korábbi, messzehíres szőlői is a vész áldozatául estek. A helyi termésű bort szíves invitálással kínál és mérő szőlősgaz-

dáknak más foglalkozás után kellett nézni. Csak a múlt század közepi, a kiegyezéskori hangulatot is őrző kiskocsmák maradtak a

régiek. Ahogyan a nóta hirdeti: a túrúscsuszás-halászoslész-kispörköltös-réteses, sramlis vagy citerazenés, később zongorás helyek jellegzetes cégérrel vagy egyszerű csalogató táblával, családias belsővel, meghitt fényekkel és messze terjengő, házi ételek illatával csalogattak. Nem voltak „becsületveszejtő” helyek – ahogyan a korabeli tollforgatók bizalmas, tréfás szeretettel csúfolkodtak velük. Aki nem akart főtt ételt fogyasztani bennük, a közeli hentesektől jóféle füstölt csülköt, abált szalonnát, töpörtyűt, hideg kolbászt, hurkát vásárolhatott. Náluk kedvére falatozhatott akár papírból is, a saját bicskájával, de még tányért is szívesen adtak hozzá. A házi savanyítású kisdinnye, cikakáposzta, ecetes vagy kovászos uborka, biborszín cékla ugyanúgy kijárt mellé, mint a krétával írott árlapról választott ételekhez. S nem néztek ki senkit akkor sem, ha csak kispohárból kérte a zöldszilvánit, rizlinget vagy a kedvet szaporító sillerbort.

Ilyen igazi polgári kiskocsmá volt a Kéhl.

A közelében lakott élete utolsó szakaszában Krúdy Gyula.

Hamarosan törzshelyévé avatta. Számos hangulatos írása készült ott.

Folytatás a 16. oldalon

Folytatás a 15. oldalról

Szeretettel, kedvességgel emlékezik meg a benne töltött kellemes órákról:

„... a részeg pestiek, akik a környékbeli kocsmákban ittak kora délután óta, estefelé szeretnének felmászni a (Flórián) szoborra. Ámde vigyáz a rendőrség. Még Hérok, a legügyesebb pózmaszó sem tudott itt nagyobb eredményt elérni, mert többet ivott a megengedett harminc cseppnél a Kéhli borából. A komoly és tekintélyes Hérok még el sem fogyasztotta zöldpaprikáját és hideg sertés-karaját a kocsmában, (ami után komoly borozás veszi kezdetét) midőn a versfaragó fűrgén már a pörge bokák után vetette magát, amelyek az óbudai korzón szédelegve várták a megváltó szót, a szabadulást, vagy mint ők nevezik: a boldogságot, amelyhez mindenkinek jussa van. Hérok Karsci csak ivott és spricceres poharának vallotta be szenvedéseit. Végre egy estén, amikor Hérok Karsci végleg leitta magát Kéhli nyolcvanasából, párbajra szólította fel a Flórián téren Himyt”... olvashatjuk a jellegzetesen Krúdys fordulatú történetet és hangulatot az „Asszonyosságok díj”-ban.

Kéhliknél gyakran ott időzött „Gyula bácsi” mellett lelkes ifjú tanítványként Márai Sándor. (Együttlétükről egy másik híres és ugyancsak sokszori asztaltárs, Tersánszky Józsi Jenő számolt be „Nagy árnyakról bizalmasan” c. visszaemlékezésében.)

Márai a Krúdy utolsó óráiról írott Szindbád hazamegy című regényében is gyakran szerepel a Kéhli-féle vendéglő. Az írók, nők, zsokék, hajósok, úriemberek, a vörösbajuszú főpincér és a kis Bródy mellett Kéhliéknek ajánlotta munkáját. Benne sok helyen dicséri az onnan hozott vagy ott elfogyasztott jóféle borokat. Olyan helynek írja le, amit Szindbád – Márai Krúdyja – igazi kocsmának tartott:

„Az igazi kocma... kegyhely volt az, a férfiúi élet egyik zarándokhelye, a merengés, a múltbanzés, jövőt szemlélő ábrándozás komoly és ünnepélyes gyűlhelye. Szindbád oly gondterhes emlékezéssel tartotta számon a helyeket, ahol még igazi bort mérnek, mint a búcsúsok a híresebb búcsúk és vásárok színhelyeit, mert a bor nemcsak mámort adott a magyarnak, hanem feledkezést is. Ezért kedvelte a bort Szindbád nyugodtan és rendszeresen, ahogy magyar férfihez illett” – olvashatjuk a lelkes tanítvány szentenciáját.

Krúdy idejében, és a halála után is számos író-művész asztaltársaság is a Kéhliben tartotta rendszeres találkozóit. Így Babay József is, akinek „Menekülj a szerelemhez” c. regénye a környéken, óbudai környezetben és kiskocsmákban játszódik. Szerepel benne többször a Kéhli is.

Kéhli József a gondos vendég-ellátás mellett arra is gondolt, hogy a nála megfordult hírességek emlékét vendégkönyv örökítse meg. Az irodalmi különlegességekkel teli vaskos kötet sajnos, a II. világháború során elveszett vagy megsemmisült...

Az óbudai kiskocsmákról nem készültek képeslapok, sem vendégcsalogató reklámképek. A környező utcák egyszerű házait is csak néhány fotó örökítette ránk. A bormé-

rők, kiskocsmák és kisvendéglők hírét szájról-szájra adták, akik megfordultak bennük. Ételekről, boraikról történetek keringtek városszer-
te.

A háború és az államosítás után hosszú ideig az elmúlt évtizedek és az egykorvolt vendégek hangulatából, szellemiségéből alig maradt valami a „Híd vendéglő”-vé átkeresztelt kiskocsmából. Lassan húsz éve, hogy mostani tulajdonosa és üzemeltetője, Czeczei Horváth Tibor és csapata igyekszik mindenben visszavarázsolni a Krúdy és baráti köre

által kedvelt és elnépszerűsített helyet. Küllemében, vendéglátásában és lelkiségében egyaránt, hogy örökölt hagyassuk az utánunk jövőknek emlékül a hajdanvolt Óbudából...

Dráveczky Balázs